

Az Autonómia Alapítvány 2021-es éves szakmai beszámolója

A 2021-es évre ismét erősen rányomta a bélyegét a koronavírus okozta járvány, az év közepéig együtt kellett élnünk a lezárásokkal, korlátozásokkal.

Egyes projektek estében ez módszertani váltás vont maga után, de lehetetlenné nem vált a működésünk, az irodát a munkatársak folyamatosan használhatták, a terepmunkát egyre inkább vissza tudtuk hozni, csak részben kényszerültünk az online térbe.

Az alapítványnak 10 programja futott 2021-ben.

Az 2021-ben futott projektjeink és eredményeink

Mystery Shopping

Támogató: EU DG Just

Referenciaszáma: No. 881903

A projekt időszaka: 2020 májusa -2021 decembere

A romákkal szembeni diszkrimináció jelenlétét tényekkel igazoló, három országban futó akciókutatásban vettünk részt.

A projekt vezetője a CEU, a cseh, bolgár és magyar terepen dolgozó partnerek munkáját szakmailag a Budapest Intézet koordinálta.

Magyarországon két állami szolgáltatást vizsgáltunk, hogy azok diszkriminálják-e a romákat, miután kidolgoztuk a kutatási módszertant, körbejártuk annak etikai és logisztikai aspektusait.

Az egyik az általános iskolai beiratkozás, a másik pedig a kormányhivatalok ablakai, ügyfélszolgálatai. A beiratkozással kapcsolatos intézménymegkeresések elektronikusan, 1200 email kiküldésével történt, addig a kormányablakok tesztelése személyes megkeresésekkel valósult meg. Míg az első esetben kimutatható volt a diszkrimináció, a második esetben nem, igaz az tesztelési esetszám is jóval alacsonyabb volt, 15 alkalom.

A projekt zárásként öt roma és pro-roma szervezet munkatársainak adtuk át a kutatási módszertant, a kutatás összegző anyagát több felelős állami intézménynek megküldtük.

Új megoldások régi problémákra (New Solutions to Old Problems in the Field of Roma Integration)

Támogató: EEA/Norway Grants Regional Cooperation

Referenciaszáma: 2018-1-0697

A projekt időszaka: 2020-2023

A 2020 végén indult projektben 11 ország roma és pro-roma szervezetei ajánlottak jó gyakorlatokat egymásnak, és segítették egy-egy jó gyakorlat adaptálását.

A jógyakorlatok kijáánlása és „megvásárlása” egy „project market” keretében valósult meg 2021 áprilisában több hónapos rákészülést követően. Ezt eredetileg Budapesten szerettünk volna megvalósítani a partnerek jelenlétében, de végül az online térben sikerült csak megszerveznünk, mely jelentős módszertani tapasztalatot is hozott számunkra. A marketre mint megfigyelő, meghívást kapott több tucat hazai és nemzetközi intézmény, köztük magánalapítványok is, s végül több mint 30-an követték a kétnapos folyamatot, a prezentációkat, és az „eladók” és „vásárlók” egyéni alkufolyamatát is.

Az általunk felkínált három jógyakorlatból egyet sikerült „értékesíteni”, a román partnerünk, a Nevo Parodimos, egy pénzügyi tudatosságot fejlesztő módszert importált tőlünk. Mi pedig a török partnerünktől a roma integráció területén dolgozó szervezetek hálózatának kiépítését megvalósító kisprojektet adaptáljuk majd 2022-ben.

Ezen kisprojekt keretében egy részmunkaidős koordinátori és egy kommunikációs munkatársat fogunk tudni alkalmazni, illetve szakértői díjakat fizetni a szakpolitikai anyagok összeállításában közreműködők számára 2022-ben.

Ezt a tudásátadási oda-vissza adatálási folyamatot egy párhuzamos projektmenedzsment fejlesztés kíséri. 2021-ben a bulgáriai Várnában találkoztunk, itt a következő területeken kaptunk képzést: vizuális prezentáció, forrásteremtés, vezetői készségek fejlesztése.

A projekten belül alapítványunk annak a 10 országban zajló projektnek az adaptációját koordinálja, segíti, adminisztrálja, amelyeket a partnereink a project marketen kiválasztottak maguk számára.

Vállalásunk még egy projekt- és szervezeti menedzsment témáit körbejáró, készségfejlesztő táblajáték kidolgozása, melyet egy háromtagú görög Erasmus hallgatói csapattal el is kezdtünk kidolgozni már a beszámoló évében. Ehhez két tucat civil szervezeti aktivitával vettünk fel személyes interjút, s ennek nyomán összeállítottuk a tématerületeket és ezen belül a legfontosabbnak bizonyult kihívásokat, amelyekkel a szervezeteknek meg kell küzdeniük. A táblajátékot 2022 során véglegesítjük.

Ergo hálózat 2021

Szerződésszám: 2021-05

A projekt időszaka: 01/01/2020 - 31/12/2020

Támogató: ERGO/DG Employment

A nemzetközi roma és pro-roma szervezeteket tömörítő hálózat éves munkaterve középpontjában a hálózatépítés volt, nyolc találkozót szerveztünk, melynek köszönhetően 5 roma és 10 pro-roma szervezet júliusban megalapította az Egalipe Hálózat a Romák Emancipációjáért nevű informális érdekvédelmi szervezetet. Ez egyben az a kisprojekt amelyet Új megoldások projekt keretében is támogatást kapott. Az Autonómia azt vállalta, hogy 2022-ben koordinálja, majd 2023-ban más tagszervezetnek adja át ezt a feladatot.

Három munkacsoport alakult, forrásszerző, roma stratégia kidolgozó és kommunikációs. A legkomolyabb vállalás egy új roma stratégia alapjainak a lerakása, és erről szakmai párbeszéd elindítása.

Ezen a projekt keretében a Norvég Alap és a Helyreállítási Alap programdokumentumainak elemzését adtuk két anyagban, melyeket a magyar, norvég és az EU Bizottságban dolgozó döntéshozók kaptak meg.

Az Autonómiáért partnerségben és együttműködésben

Támogató: OSIFE

Szerződésszám: OR2019-63479

A projekt időszaka 2019 októbere - 2021 októbere

A projekt keretében az alapítvány támogatói bázisát kívánta bővíteni. Ennek érdekében elindítottuk önkéntes programunkat, és 2020 óta több mint 50 önkéntes segíti alapítványunk működését.

A korábbi időszakban az alapítvány munkájáról egy háromperces animációs filmet készítettünk.

Három sikeres közösségi adománygyűjtést szerveztünk, melyen 200 fiatal számára megszervezendő társadalmi érzékenyítő Detectivity játékra és az egyik nyári táborunk költségeire, illetve a projektjeinkbe bevont fiatalok által szervezett programokra gyűjtöttünk egyenként többszáz ezer forintot.

A legfőbb eredmények: képessé váltunk arra, hogy önkénteseket fogadjunk, kidolgoztuk az önkéntes programunkat, ennek protokolljait és szerepköreit. Ma már több mint 70 önkéntes segíti a munkánkat. A bennünket interneten követő, az egyéni kisadományokkal támogatóink száma is nőtt, mely nem csupán a három adjuk össze kampány során jelent meg, hanem közvetlenül az alapítványi számlára is több százezer forint adomány érkezett.

Az év közepén egy nagy cikk jelent meg az alapítványról a Telexen, <https://telex.hu/komplex/2021/07/26/roma-integracio-roma-fejleszt-es-ciganyugy-autonomia-alapitvany> melyet több tízezer olvastak.

Az anyaghoz készült videót pedig több mint 300 ezren látták https://www.youtube.com/watch?v=4pxXfA_y3WM

Végtelen lehetőségek program értékelése

Megbízó: MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont

A projekt időszaka: 2019-2023

2019 óta monitorozzuk az öt járásban, egyházi szereplők által megvalósított programot, az MTA alvállalkozójaként. Munkatársaink a cigándi és baktalórántházi járásban futó projektet követik, ahol a baptisták és a reformátusok a megvalósítók. 2021-ben a tavasszal és ősszel is elkészült a tervezett, nem nyilvános jelentés.

A dombóvári szegregációval veszélyeztetett területen élők társadalmi integrációjának helyi szintű komplex programja

Támogató: Európai Szociális Alap / Településfejlesztési Operatív Program

A szerződés referenciaszámai: TOP-5.2.1-15-TL1-2016-00001, -00002 és -00003

A projektidőszak: 2017. szeptember 1. – 2022. augusztus 31.

A városi önkormányzattal és a helyi szociális szolgáltatóval 2016 óta vizünk egy városi szociális rehabilitációs programot.

Az Autonomia olyan innovatív szakmai programok megvalósítását szervezi, amelyeket az elmúlt évtizedekben más településeken kísérleteztünk ki. Ezek közül néhány:

- A helyi részvétel erősítésére közösségi munkások, civil aktivisták képzése rajtuk keresztül a helyiek elérése
- Rendszeres közösségi programok, út típusú művészeti foglalkozások segítségével
- Iskolán kívüli tanulást segítő program
- Kortárs- és sorstárs mentor program megszervezése
- Pályaorientáció hátrányos helyzetű gyerekeknek
- Önszerveződések támogatása pénzügyi tudatosságot fejlesztő önszegélyező pénztár, megtakarítási program életre segítése
- Foglalkoztatást, munkába állást elősegítő program cégek bevonásával

A hazai intézményrendszer által kezelt EU-s projektet az elhúzódó infrastrukturális beruházások és a járvány miatt két évvel meghosszabbították. Mi a hátralévő időben a helyben dolgozó szociális

munkások működését támogatjuk szakmai programokkal, közösségfejlesztéssel, közösségi programokkal, iskolai érzékenyítéssel, pályaeorientációval, szakmai szupervízióval.

A projektet már 2020-ban be kellett volna fejezni, a város három szegregátumából családokat kellett volna beköltöztetni újépítésű szociális bérlakásokba. Sajnos a lakások, melyek kialakítása kizárólag az önkormányzat felelőssége, feladata lenne, még most sem épültek meg, folyamatosan hosszabbítják a projekt hosszát. Mi pedig végzetünk minden olyan feladattal, ami ezt a folyamatot a szociális munka és közösségfejlesztés területén támogatta, terveztünk. A pénzünk elfogyott, de nem tudjuk lezárni a projektet, kilépni a partnerségből, amíg le nem zárul a projekt és a szükséges jelentéseket az önkormányzat le nem adja, azokat el nem fogadják.

R-Home program

Támogató: EU REC (Rights, Equality and Citizenship)

Szerződés száma: 849199

A projekt időszaka: 2019-2021

A nemzetközi, 4 országban futó, romák lakhatási problémáit feltérképező programban interjúk készültek roma családokkal, melyekben arra kértük őket, meséljék el, honnan, hova jutottak. Ezen kívül, lakhatást elősegítő szakpolitikai beavatkozásokat gyűjtöttünk minden országban. Az eredményeket egyetemi és szakmai előadások segítségével terjesztettük.

Startvonal program – a Norvég Alap és a Velux Alapítvány közös finanszírozásában

Támogató: EEA Norway Grants és Velux és Villum Alapítványok

A szerződés száma: 2017-1-027 és 18826

A projekt időszaka: 2018-2023

A legnagyobb projektünk, bolgár, spanyol és román partnerekkel partnerségben fut 2023-ig. Ebben a programban az alapítvány teljes irodai stábja, hét fő dolgozott.

A projekt a hátrányos helyzetű, főként roma fiatalok foglalkoztatásának előmozdítására irányul. A résztvevők foglalkoztathatóságának támogatásán (egyéni és csoportos mentorálás, szociális készségek fejlesztés Miskolcon, Hatvanban, Gyöngyösön és Budapesten), valamint a potenciális munkáltatókkal való együttműködés építésén túl a projekt keretén belül próbálunk új élménypedagógiai módszereket javasolni az iskoláknak.

Általános iskolákkal és szakmunkásképzőkkel partnerségben dolgoztunk, mentoraink segítettek pályaeorientációban, az iskolában maradásban és álláshoz jutásban hátrányos helyzetű fiataloknak. Ebben a programban dolgozott az önkéntesek zöme.

Az évközi terepmunka mellett ebben az évben is fejlesztő táborokat szerveztünk, melyeken a bevont fiatalok közösen dolgoztak olyan projekteken, amely a megélt, alkotással járó örömeiken túl a munkaerőpiacra is felkészítette őket.

Még egy év van a projektből, de a vállalt mutatók nagy részét már teljesítettük: munkatársaink közel 300 fiatalot támogattak egyéni és csoportos mentorálással bennmaradni a választott szakmunkásképzőbe, 120 általános iskolás pályaválasztását segítettük, több tucat szakmával ismertettük meg partnervállalkozóinkkal, illetve több mint 50 már végzett fiatalot segítettünk az elhelyezkedésben.

Az év közepén kaptuk a hírt, hogy a programban támogatott 25 projektben a támogatók felkínálták a hosszabbítás lehetőségét, és ehhez plusz forrást is. További 150 fiatal bevonását vállaltuk és ehhez hat hónap hosszabbítást kértünk. A pályázatunk eredményes is volt, a szerződést módosítottuk és a projekt így 2023 április végén zárul.

Civil együttműködés

Civilizáció

Folyamatosan és aktívan részt vettünk a civil tér szűkülése ellen fellépő Civilizáció munkájában. A még 2017-ben elfogadott külföldről finanszírozott szervezetek regisztrációját kötelezővé tévő törvény elleni közösen benyújtott bírósági beadvány kapcsán 2021 év közepén született meg az Európai Bírósági döntés. A bíróság a törvény visszavonását kérte a magyar kormánytól, ami mi is sikernek könyveltünk el.

Egalipe

A szektorok fölötti összefogáson túli igyekeztünk a roma inklúzió területén működő szervezeteket is összefogni, ezek hálózatosodását elősegíteni.

Egy még 2019-es civil műhelymunka folyamányaként 2020-ban elindított roma és pro-roma szervezeteket hálózatba tömörítő kezdeményezést tovább vittük. Ennek a titkári feladatait is elláttuk 2021-ben azzal, hogy ezt a feladatot legkésőbb 2023-ban átadjuk más tagszervezet számára. Végül a hálózat, melyhez 15 szervezet csatlakozott 2021 nyarán, az Egalipe Hálózat a Romák Egyenlőségéért nevet kapta.

A megfogalmazott misszió:

- a roma integráció/emancipáció területén aktív szervezetek hálózati együttműködésének erősítése;
- szakterületünk támogatottságának javítása;
- a sokszínű szektorszereplők mindegyikének lehetőséget kínáló, innovációt ösztönző finanszírozás biztosítása;
- partnerségek kialakítása az állami és magánszektossal;
- közös érdekképviselés és jobb láthatóság biztosítása;
- a területen működő, felelősséget viselő szereplők átláthatóságának és elszámoltathatóságának erősítése.

Az év hátra lévő részében, munkacsoporti találkozók sorozatával egy lehetséges új roma stratégia alapjait igyekeztük megfogalmazni.

A hálózat működtetéséhez, egyben tartásához és munkájához támogatókat is kerestünk, és sikerrel is jártunk az év végéig három forrást is biztosítottunk, 2021 nyarától a Flamand Képviselő, a Sigrid Rausing Trust és a Brit Nagykövetség támogatta a munkánkat, majd pedig 2022-ben ehhez csatlakozott az EEA/Norway Grants a Új megoldások projekt támogatójaként.

A hálózat honlapja az év végére készült el: <http://egalipe.hu>

Forrásteremtés

Az új EU-s programokra már egy jó ideje vártunk. Amikor az év vége felé megjelentek az előrejelzések, összegyűjtöttük azokat kiírásokat, amelyek relevánsak lehetnek számunkra, és az év

utolsó napjaira mindegyik kapcsán rövid ötleteket állítottunk össze, készülve arra, hogy a megjelenéskor már konkrét elképzelésünk legyen, melyikre, mivel pályázunk. Ezzel egyidőben megkerestünk nemzetközi partnereinket, hogy a nagyobb ötletek mellé szövetségeseket találjunk. Az összeállt pályázati terv alapján 12 pályázat elkészítését tábláztuk be 2022 első felére.

A stábról

Köszönhetően a 2019-ben indult projekteknek jelentősen gyarapodott munkatársaink létszáma, 2021-ben tizenkilencen (Rózsa Balázs, Kelemen Ágnes, Vankó Annamária, Kóródi Miklós, Béres Tibor, Illés Márton, Benkó Nikolett, Dózsa Zsófia, Bene Györgyné Máté Csilla, Friedrich Tünde, Kékesi Alexandra, Lajhóné Tóth Andrea, Marosváry Dorka, Portik-Leskó Barbara, Zsúdel Gábor, Makay Anna, Nun András) dolgoztak az alapítványnál rész- vagy egész állásban. Ezen túl tucatnyi egyszerűsített, alkalmi munkavállalónk is volt, ők főként a partneriskolák projektjeinket segítő tanárai voltak.

A dunaújvárosi egyetemről hozzánk érkezett tunéziai gyakornok, Imen Khemakhem, fél éven keresztül önkéntes munkában dolgozott nálunk. A tanulmányait az ELTÉ-n folytató hallható negyed állásban stábtag lett és az Új megoldások régi problémákra programban dolgozott 2021 szeptembertől.

A 2019-ben elindított önkéntesek programunknak köszönhetően 2021-ben már 70 önkéntes segítette rendszeres munkával a működésünket.

A kuratóriumról

Az alapítvány kuratóriumának összetétele nem változott, az összes kuratóriumi ülésen határozatképes volt a testület.